

Søknad om å bli eller beholde status som Fairtrade-kommune

(Gjensøking hvert 2.år fra innvilgelsesdato)

Dokumentet er delt i to, hvorav del 1 må oppfylles for å få innvilgelse, mens del 2 er frivillig.

Skriv direkte i dokumentet, lagre og send som vedlegg til
Cathrine.Meisingset.Berg-Nielsen@fairtrade.no

DEL 1

Søknadsskjema for Fairtrade-kommune

Utmerkelsen/statusen "Fairtrade-kommune" søkes for følgende kommune:

Ny eller eksisterende Fairtrade-kommune?

Leder i styringsgruppen og e-postmottaker

Fornavn

Etternavn

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

E-post

Telefonnummer, dagtid

Styringsgruppens kontaktperson til Fairtrade Norge og e-postmottaker

Fornavn

Etternavn

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

E-post

Telefonnummer, dagtid

Har kommunen et innkjøps samarbeid med andre kommuner? *

I så fall, hvilke?

* Fairtrade Norge anbefaler styringsgruppen å ha en fast kontaktperson i innkjøpsavdelingen eller innkjøps samarbeidet.

Kommunens ansvar som offentlig innkjøper

Bakgrunn: I [anskaffelseslovens § 5](#) om miljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn skal «statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer (..) innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. (..) Disse oppdragsgiverne skal også ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er en risiko for brudd på slike rettigheter. (..)». Av [§ 8-6 i anskaffelsesforskriften](#) om merkeordninger lyder følgende: «Oppdragsgiveren kan kreve en bestemt merkeordning som dokumentasjon for at varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene har miljømessige, sosiale eller andre egenskaper som angitt i kravspesifikasjonene, tildelingskriteriene eller kontraktsvilkårene. (..)».

Store mengder offentlig anskaffede varer og produkter, er såkalte høyrisikoprodukter, se DIFI's liste [her](#). Innkjøp av disse produktene innebærer stor risiko for medvirkning til brudd på grunnleggende menneskerettigheter. Kommunen kan, gjennom Fairtrade-systemet, bidra til en mer rettferdig handel hvor det blant annet arbeides for å ivareta arbeidstakerrettigheter og ILOs kjernekonvensjoner.

FAIRTRADE STANDARDENE – TRE PILARER

SOSIALT

Demokratisk organisering

Arbeiderrettigheter og tryggere arbeidsforhold (ILO-konvensjoner)

Ingen barnarbeid

Ingen slavearbeid

Organisering i kooperativer

Organisasjonsfrihet

Ansettelsesbetingelser sterkere enn minimums lovkrav

Kvinnerens posisjon styrkes

Opplærings muligheter

Tilstrekkelig HMS

ØKONOMI

Fairtrade minimums pris for å hjelpe produsentene å dekke kostnader til bærekraftig produksjon

Fairtrade premium

Langsiktige handelsrelasjoner

Pre-finansiering om produsenter har behov for å fremme entreprenørskap

Minst nasjonal minstelønn til plantasjearbeidere (påbegynt prosess for levelønn)

MILJØ

Minimert og sikker bruk av plantevernmidler

Riktig og sikker avfallshåndtering

Vedlikehold av jordas fruktbarhet og vannressurser

Ingen bruk av genmodifiserte organismer

Fremme økologisk produksjon

Klimakrav

1. Fairtrade som verktøy ved innkjøp

For å bli eller beholde status som Fairtrade-kommune, må kommunen arbeide for å øke sine offentlige innkjøp av Fairtrade-merkede produkter. Det er volum og markedstilgang som gir utviklingseffekt for bønder og arbeidere i land med utbredt fattigdom. Hvilke produkter kommunen velger og hvor ambisiøse planer man har i henhold til vekst er opp til kommunen selv, men Fairtrade Norge setter et minimumskrav til mål på **minst to produkter** (hvorav ett av disse skal være kaffe), med gradvis økning i antall produkter (hvis mulig) og andel sertifisert mengde som konsumeres.

→ Kommunens forbruk av Fairtrade produkter.

Eksempel: Bildet under viser hvordan man fyller inn tabellen. Angi både volum eller verdi og prosent av kommunens totalforbruk, slik som eksemplet nedenfor viser. OBS! Ved førstegangssøknad hvor man ikke har andel for inneværende år, settes en strek, deretter vises hvor store andeler man tar sikte på å ha til neste periode.

1. Offentlige innkjøp i kommunen						
(Oppgi hvor store mengder kommunen kjøper inn i de ulike råvarekategoriene, i verdi eller volum, deretter hvor stor prosentandel dette utgjør av totale innkjøp. Husk at det skal settes mål for minst to råvarer, hvorav en av disse er kaffe)						
Type produkt (Kaffe + f.eks: kakao, bananer, sukker, bomull, te o.l)	Mengde (Velg enten volum eller verdi)			Andel i % av totale innkjøp (Andel Fairtrade-merket for respektive produkt)		
	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Kaffe	400 kg			25 %		

→ Kommunens planer om å øke forbruket av Fairtrade produkter.

Eksempel: Bildet viser hvordan man fyller inn mål for volum eller verdøkning for spesifikt produkt, av totale innkjøp. Videre fylles inn eventuelle produkt utover minimumskravet (som er kaffe + en valgfri råvare, med gradvis økning i produktutvalg hvis mulig).

1. Offentlige innkjøp i kommunen						
(Oppgi hvor store mengder kommunen kjøper inn i de ulike råvarekategoriene, i verdi eller volum, deretter hvor stor prosentandel dette utgjør av totale innkjøp. Husk at det skal settes mål for minst to råvarer, hvorav en av disse er kaffe)						
Type produkt (Kaffe + f.eks: kakao, bananer, sukker, bomull, te o.l)	Mengde (Velg enten volum eller verdi)			Andel i % av totale innkjøp (Andel Fairtrade-merket for respektive produkt)		
	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Kaffe	400 kg	600 kg	1200 kg	25 %	50 %	75 %

OBS! Fyll direkte inn i skjemaet:

1. Offentlige innkjøp i kommunen

(Oppgi hvor store mengder kommunen kjøper inn i de ulike råvarekategoriene, i verdi eller volum, deretter hvor stor prosentandel dette utgjør av totale innkjøp. Husk at det skal settes mål for minst to råvarer, hvorav en av disse er kaffe)

Type produkt (Kaffe + f.eks: kakao, bananer, sukker, bomull, te o.l)	Mengde (Velg enten volum eller verdi)			Andel i % av totale innkjøp (Andel Fairtrade-merket for respektive produkt)		
	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Kaffe						

Hvis kommentarer til dette, fyll inn her:

2. Fairtrade-kommunens styringsgruppe

Hvor mange som sitter i styringsgruppen er opp til kommunen selv, men for å få innvilget status, må følgende tre funksjoner dekkes:

- Politisk støtte (her menes vedvarende politisk forankring)
- Kontakt med innkjøpsavdeling
- Minst én kontaktperson til Fairtrade Norge

Foruten om disse, oppfordres det til å ha representanter fra sivilsamfunn, handelsstand, næringsliv og lignende.

Eksempel: Bildet viser hvordan man fyller inn tabellen. Navnene på dem som oppfyller de tre kravene nevnt ovenfor fylles inn øverst, deretter fyller man inn øvrige medlemmer og deres roller.

3. Tilknytning til lokal grasrot

Det kan være til stor fordel for kommunen å knytte til seg lokale organisasjoner, foreninger og lag. Eksempler på disse kan være:

- [Framtiden i Våre Hender](#)
- [Besteforeldrenes Klimaaksjon](#)
- [Changemakers](#)
- [Spire](#)
- [Norges Bygdekvinnelag](#)
- [PRESS](#)
- [Kirkens Nødhjelp](#)
- [Handel og Kontor](#)
- [Norges Bondelag](#)
- [Redd Barna](#)
- [Kirkerådet](#)
- [WWF](#)
- [Norsk Folkehjelp](#)
- [KFUK-KFUM Global](#)
- [Norges Vel](#)

4. Informasjonsaktiviteter

Noen tips til hva man kan gjøre:

- Følge Fairtrade Norge på Facebook for å få informasjon om ulike kampanjer, som for eksempel World Fairtrade Challenge som arrangeres i midten av mai hvert år.
- Øke informasjonsarbeidet mot innbyggerne i kommunen for å øke etterspørselen og utvalget av Fairtrade-merkede produkter som er tilgjengelige i relevante butikker.
- Bedriftene som allerede bruker Fairtrade-merkede produkter tar inn nye produktgrupper.
- Kommunen bruker statusen som Fairtrade-kommune enda mer aktivt i sin interne og eksterne markedsføring.
- Jobbe aktivt og tilrettelegge for at skoler søker status som Fairtrade-skoler.
- Utfordre nabokommunene og bidra aktivt til at disse blir Fairtrade-kommuner.
- Fokusere på Fairtrade under relevante merkedager i kommunen.
- Gjennomføre undersøkelser som kartlegger kjennskap til eller forbruk av Fairtrade-merkede produkter i kommunen eller byen.
- Arrangere nettverkssamlinger med fokus på Fairtrade og samarbeid for omkringliggende kommuner, både med og uten Fairtrade-status.
- Invitere til arrangementer tilpasset kommunens næringsliv med fokus på Fairtrade.